

Tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistämisen valtionavustus, hankeavustus 2022 - Hankekortti

Hankekortin tiedot julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

[Kunnossapito kuntoon - Pyöräväylien ympärivuotisen käytön turvallisuuden edistäminen suomalaisissa kaupungeissa]

Vastuutaho, yhteyshenkilö	Pyöräilykuntien verkosto ry. Matti Hirvonen (toiminnanjohtaja), 040-419 4555, matti.hirvonen@poljin.fi ; Martti Tulenheimo (erityisasiantuntija), 041-538 9495, martti.tulenheimo@poljin.fi	
Osallistujat	Hankkeen omistaa ja sen hallinnosta vastaa Pyöräilykuntien verkosto ry. Hankkeen toteuttavat Pyöräilykuntien verkosto ja ostopalveluna Navico Oy. Hankkeen ohjausryhmässä ovat Traficomin edustajien lisäksi Oulun, Kuopion, Helsingin ja Turun kaupunkien sekä Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Oulun konetyö Oy:n edustajat.	
Aikataulu	2/2023	12/2023
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohderyhmä	<p>Hankkeen päämääränä on pyöräväylien ympärivuotisen käytön turvallisuuden parantaminen ja pyöräväylien käyttäjille talvikuukausina tapahtuvien onnettomuuksien määrän vähentäminen. Hanke kokoaa yhteen pyöräväylien talvikunnossapidon kehittämisen onnistumiset Suomessa ja esittelee suositukset tarvittavista seuraavista askeleista suomalaisissa kaupungeissa.</p> <p>Konkreettisena tavoitteena on pyöräliikenteen turvallisuuden, sujuvuuden ja esteettömyyden edistäminen talvihoidon keinoin. Tavoite on osa Liikenneturvallisuusstrategian nollavisiota: ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Tavoitteena on saada kattavaa vaikuttavuustietoa päätöksentekoa varten liittyen talvikunnossapidon uusien menetelmien käyttöönottoon. Työssä keskitytään erityisesti tarjoamaan vastauksia kysymyksiin, miten eri kunnossapidon tekijät vaikuttavat pyöräväylien käytettävyyteen turvallisuuden, sujuvuuden ja esteettömyyden kannalta.</p> <p>Työ jakaantuu viiteen osaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nykytilanteen kartoitus ja katsaus olemassa olevaan tietopohjaan (helmikuu-maaliskuu); 2. Kehitysratkaisujen tunnistaminen ja kuvailu (maaliskuu-huhtikuu); 3. Sidosryhmien kuuleminen (huhtikuu-toukokuu); 4. Toimenpiteiden suunnittelu (toukokuu-kesäkuu); 5. Raportointi ja viestintä (elokuu-marraskuu). <p>Hankkeen kohdealueena ovat Suomalaiset keskisuuret ja suuret kaupungit. Hankkeen välittömät kohderyhmät ovat urakoiden tilaajat ja kestävä liikunnan koordinoinnista vastaavat työntekijät</p>	

	<p>kaupunkiorganisaatioissa. Välillisiä kohderyhmiä ovat urakoitsijat ja pyörävyliä ympärivuotiseen liikkumiseen käyttävät suomalaiset painottaen erityisesti talvikuukausia. Erityisesti työmatkoja polkevat ihmiset muodostavat tärkeän osan hankkeen kohderyhmästä.</p>
Ennakoitu tulos	<p>Hankkeen tuloksena syntyy ohjeistus kunnille pyörävyliä ympärivuotisen kunnossapidon uusista menetelmistä. Ohjeistus sisältää suositukset siitä, mitä erilaiset uudet pyörävyliä talvikunnossapidon uudet sopimusmallit ja menetelmät ovat ja kuinka ne toimivat eri olosuhteissa.</p> <p>Lisäksi syntyy viestintäaineistoa. Hanke kasvattaa suomalaisten suurten ja keskisuurten kaupunkien tietämystä tarpeesta ja keinoista parantaa pyörävyliä ympärivuotisen käytön turvallisuutta. Hanke kokoaa yhteen ja levittää edelleen parasta saatavilla olevaa tietämystä pyörävyliä ympärivuotisen kunnossapidon uusista menetelmistä, käytännöistä ja innovaatioista.</p> <p>Mikäli hankkeen suosituksia noudatetaan, pidemmällä aikavälillä pyörävyliä käyttäjille talvikuukausina tapahtuvat onnettomuudet vähentyvät ja pyörävyliä ympärivuotinen käytettävyys paranee.</p>
Lisätietoja hankkeesta	<p>Hankkeen tulokset julkaistaan Poljin-lehdessä ja poljin.fi -verkkosivuilla kuntien käyttöön. Lisätiedot: ks. hankkeen yhteystiedot.</p>

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	<p>Hankkeessa tuotettiin ohje kunnille, kaupungeille ja ELY-keskuksille paremman pyöräilyväylien kunnossapidon palvelutason aikaansaamiseksi. Monissa kunnissa ja kaupungeissa ympärivuotisen arkiliikunnan edistäminen on korkealla strategisissa suunnitelmissa, mutta asian käytäntöön vieminen on syystä tai toisesta kangerrellut. Ohje keskittyy keskeisiin pullonkauloihin ja tarvittaviin kehittämiskohteisiin, jotta strategiatasolla peräänkuulutettu ja haluttu palvelutaso toteutuisi käytännössä. Ohjeessa käydään läpi talvihoidon korkeammalla palvelutasolla aikaan saatavat hyödyt, strategisen suunnitteluvaiheen kehittämistarpeet, talvikestävän pyöräilyinfran suunnittelu, kunnossapidon suunnittelu, hankintojen ja laadunhallinnan vaiheen kehittämistarpeet sekä talvihoidon menetelmien kehittämistarpeet. Pyöräilykuntien verkosto seuraa hankkeen vaikuttavuutta myös tulevana vuosina ja levittää tietoa pyörävyliä ympärivuotisen kunnossapidon uusista menetelmistä jäsenkunnilleen.</p> <p>Ohje on saatavilla osoitteesta https://navico.fi/project/kunnossapito-kuntoon</p>
Miten tavoitteet toteutuivat?	<p>Hankkeessa onnistuttiin saavuttamaan asetetut tavoitteet, jotka liittyivät talvihoidon prosessinkuvauksen parantamiseen pyöräilyväylien osalta. Tuloksena syntyi kattava aineisto suosituksineen eri toimenpiteiksi.</p>

Arvio hankkeen vaikutuksista liikenneturvallisuudelle	Mikäli hankkeen suosituksia noudatetaan, pidemmällä aikavälillä pyöräilyväylien käyttäjille talvikuukausina tapahtuvat onnettomuudet vähentyvät ja pyöräilyväylien ympärivuotinen käytettävyys paranee.
Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?	<p>Hankkeessa opittiin, miten lähestyä talvihoidon haasteita pyöräilyväylien osalta aiempaa järjestelmällisemmin. Hankkeessa tuotettu ohje tarjoaa konkreettisia ratkaisuja pyöräilyväylien ympärivuotisen kunnossapidon haasteisiin ja tuo esiin hyödyt helposti ymmärrettävällä tavalla.</p> <p>Lisäksi opittiin, että ei ole vain yhtä oikeaa tapaa tehdä selvityksen kohteena olevia asioita. Paikalliset käytännöt ja olosuhteet vaikuttavat aina koko prosessin alusta lähtien. Tämä pätee niin talvikestävän infrastruktuurin suunnitteluun kuin talvihoidon sopimusten hallintaan, työn seurantaan ja lopulta laatulupauksien täyttämiseen, eli viime kädessä asiakastyytyväisyyteen.</p> <p>Sidosryhmähaastattelut osoittautuivat työn kannalta todella hyödyllisiksi. Kuntahaastatteluista irtosi paljon sellaista tietoa, jonka jäsentäminen muun tiedonkeruun merkeissä olisi ollut paljon työläämpää.</p> <p>Vaikka hankkeessa saavutettiin hyviä tuloksia, on mahdollista tunnistaa alueita, joilla olisi voitu toimia toisin. Alla on neljä näkökohtaa, jotka voivat auttaa kehittämään tulevia vastaavia hankkeita:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sidosryhmien osallistaminen: Mahdollisesti eri sidosryhmiä, kuten asukkaita, olisi voitu osallistaa hankkeeseen. Heidän näkökulmansa olisi voinut tuoda arvokasta lisätietoa ja auttaa varmistamaan, että ehdotetut toimenpiteet ovat linjassa käyttäjien tarpeiden kanssa. 2. Seuranta ja arviointi: Hankkeen seuranta ja arviointia voitaisiin parantaa tarkastelemalla aihetta pidemmällä aikavälillä, miten suositukset ja toimenpiteet ovat vaikuttaneet pyöräilyväylien talvikunnossapitoon. 3. Jatkuvan koulutuksen tarjoaminen: Kuntien, kaupunkien ja ELY-keskusten henkilöstölle voitaisiin tarjota jatkuvaa koulutusta pyöräilyväylien talvikunnossapidon parantamiseksi. Tämä auttaisi varmistamaan, että uudet käytännöt otetaan laajasti käyttöön ja ylläpidetään pitkällä aikavälillä. 4. Viestinnän tehostaminen: Vaikka hankkeessa kiinnitettiin huomiota ohjeen viestinnälliseen houkuttelevuuteen, viestintää olisi voitu vielä tehostaa. Tähän Pyöräilykuntien verkosto pyrkii edelleen hankkeen jälkeen eri kanavia käyttämällä kohdennetun tiedottamisen ja vuorovaikutteisten osallistumismahdollisuuksien, kuten esimerkiksi webinaarin järjestämisen keinoin.